

Elektrochemia Ciała Stałego

wykład 15

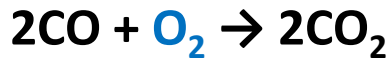
**Wykorzystanie procesów redoks –
magazynowanie tlenu w tlenkach perowskitowych**

Katalizator trójfunkcyjny

1) Redukcja tlenków azotu

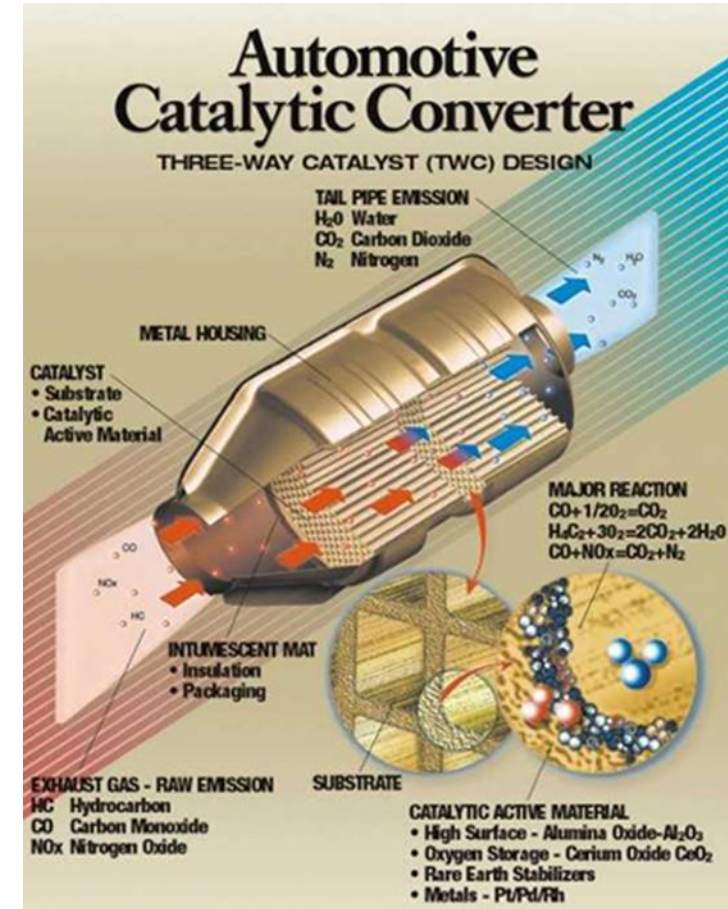
2) Utlenianie tlenku węgla

3) Dopalenie niedopalonych węglowodorów

Kluczowa dla efektywnego zajścia reakcji jest odpowiednia wielkość prężności parcjalej tlenu w atmosferze katalizatora

Katalizator trójfunkcyjny – zastosowanie materiałów magazynujących tlen

Przy zmieniającym się ciśnieniu parcjalnym materiał magazynujący tlen (OSM – ang. *Oxygen Storage Material*) oddaje lub pobiera tlen z atmosfery.

W przypadku komercyjnego tlenku ceru i cyrkonu zachodzi reakcja:

w której cer mienia swój stopień utlenienia.

Oprócz powyższego zastosowania materiały OSM wydają się atrakcyjne do użycia w innych zastosowaniach gdzie pojawiają się procesy redoks, tlen oraz tam gdzie istnieje konieczność precyzyjnej kontroli prężności parcjalnej O₂ w atmosferze.

Materiały magazynujące tlen

Potencjalne zastosowanie:

- ▶ separacja składników powietrza,
- ▶ **fotoelektroliza wody,**
- ▶ utlenianie anaerobowe,
- ▶ **procesy wysokotemperaturowe wymagające tlenu wysokiej czystości,**
- ▶ **dla czystych technologii węglowych "oxy-fuel" oraz "chemical looping"**
- ▶ **produkcja gazu syntezowego**
- ▶ **technologia SOFC,**
- ▶ **Oczyszczanie gazów obojętnych**
- ▶ **katalizator trójfunkcyjny**
- ▶ ...

Materiały magazynujące tlen

Problem:

Jaką pojemność (% wag. oraz w mmolO_2/g) posiada tlenek $\text{Ce}_{0,5}\text{Zr}_{0,5}\text{O}_2$?

(Obliczenia samodzielne)

Nowe materiały zdolne magazynować tlen

Niedawno odkryto bardzo dobre właściwości tlenku $\text{BaYMn}_2\text{O}_{5+\delta}$ w aspekcie zdolności do magazynowania tlenu. Możliwe jest otrzymanie materiału o składzie BaYMn_2O_5 (zredukowany) oraz BaYMn_2O_6 (utleniony).

Problem:

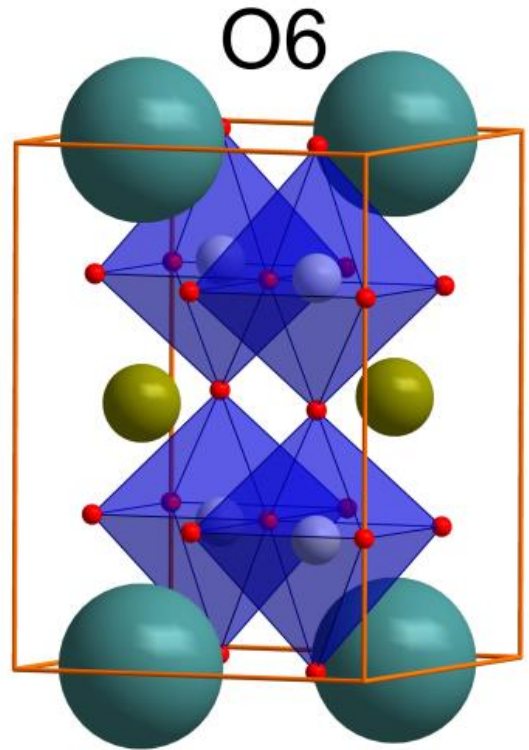
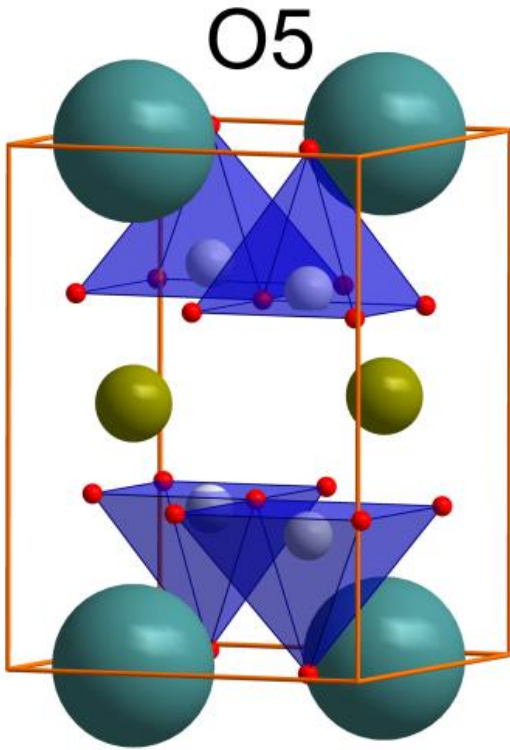
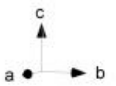
Jaką pojemność (% wag. oraz w mmolO_2/g) posiada tlenek $\text{BaYMn}_2\text{O}_{5+\delta}$?

Porównać standardową butlę tlenową (40 l, $6,5 \text{ m}^3$) ze zdolnością do magazynowania tlenu w $\text{BaYMn}_2\text{O}_{5+\delta}$.

(Obliczenia samodzielne)

Nowe materiały zdolne magazynować tlen

Struktura krystaliczna $BaYMn_2O_{5+\delta}$

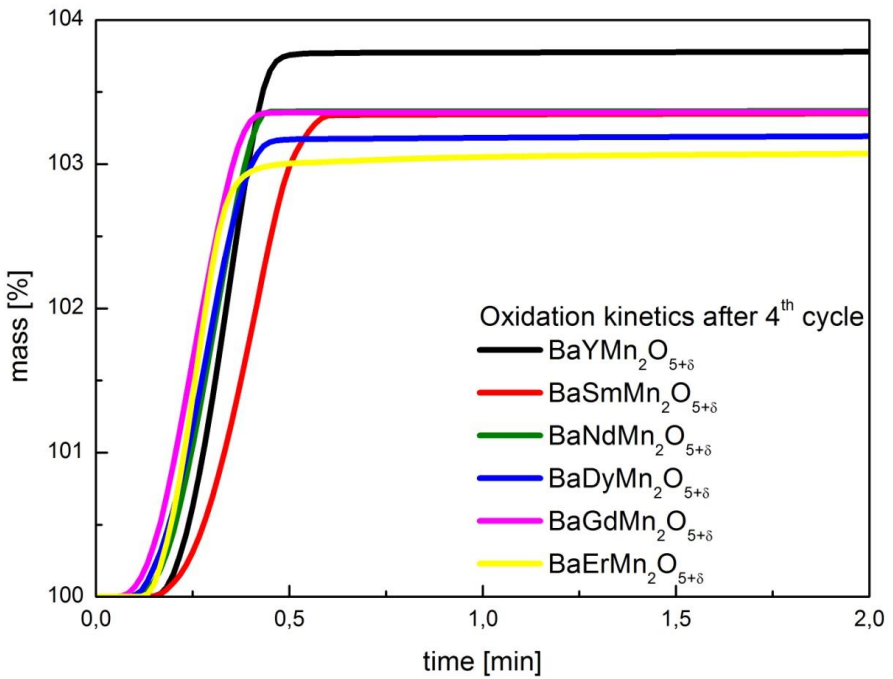
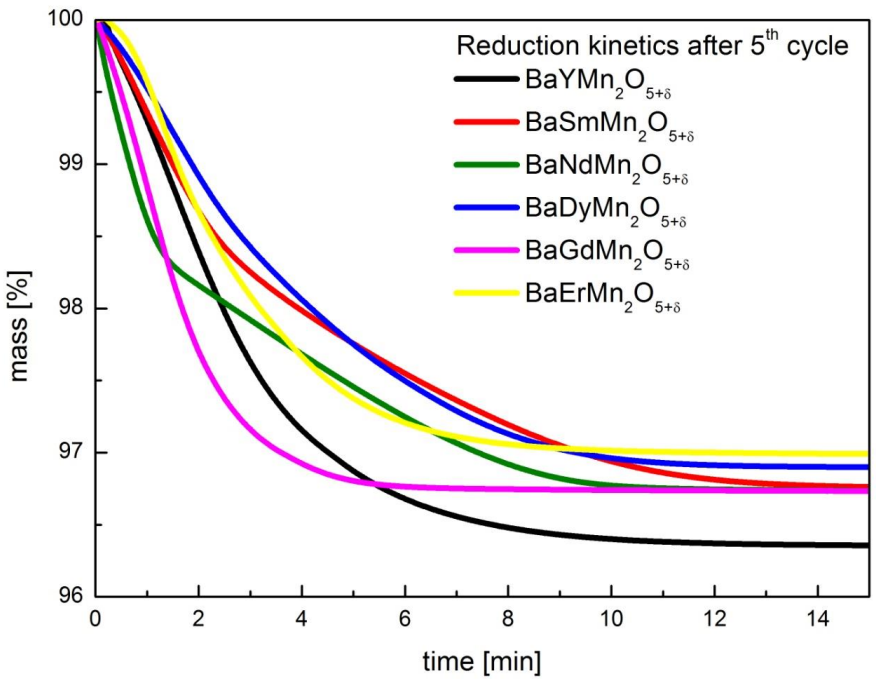

Ba
Mn
Y
Mn
Ba

Nowe materiały zdolne magazynować tlen

Modyfikacja $\text{BaYMn}_2\text{O}_{5+\delta}$ przez podstawienia chemiczne – poprawa właściwości

Nowe materiały zdolne magazynować tlen

Modyfikacja $\text{BaYMn}_2\text{O}_{5+\delta}$ przez podstawienia chemiczne – poprawa właściwości

